

Podančice

Kaj so podančice?

Drobni, belkasti črevesni zajedalci. Okužbi pravimo enterobioza oz. »glstavost«.

Samica ponoči odlaga jajčeca → srbenje → onesnaženih rok, predmetov, hrane ali okolja.

Okužba nastane z zaužitjem jajčec z onesnaženih rok, predmetov, hrane ali okolja.

EPIDEMIOLOGIJA • NIJZ

Rekord leta 2018: 5500+ primerov. Po upadu med pandemijo od 2022 znova porast — leta 2024 potrjenih ~1000 primerov.

5500+

primerov v evidenci NIJZ leta 2018 (rekord)

50%+

okužb v starostni skupini 5-14 let med letom 2018 in 2024

REZULTATI NAŠE RAZISKAVE • JV SLOVENIJA

Namen: stopnja okuženosti, otroci 1. in 2. triade OŠ.

126

zbranih vzorcev

3

osnovne šole - JV Slovenija

18,8%
pozitivnih
vzorcev

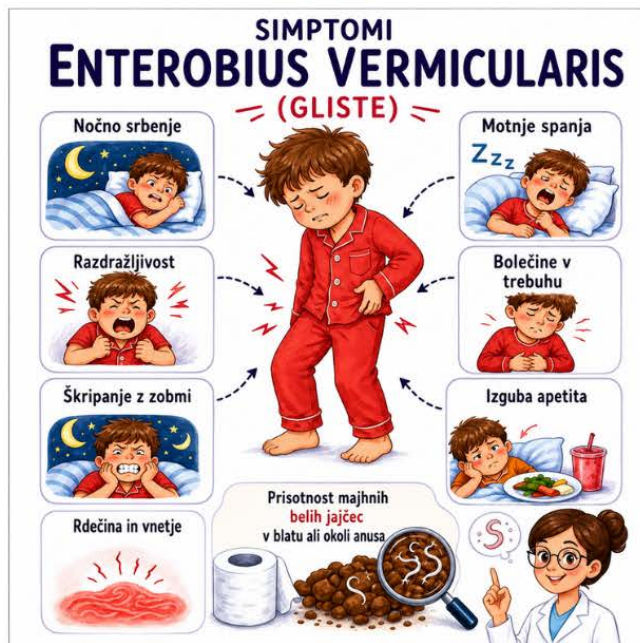

Skoraj vsak 5. testirani otrok je bil okužen. 41 % jih je že imelo okužbo v preteklosti.

Enterobius vermicularis — kar morate vedeti o okužbi, preprečevanju in zdravljenju

Podančice so najpogostejši črevesni zajedalec pri otrocih. Okužba je pogosta, ozdravljiva in ni znak slabe higiene. Edini gostitelj je človek - jajčeca ostanejo kužna še več kot 3 tedne izven gostitelja

Kako prepoznamo okužbo?

Približno tretjina okuženih nima težav. Pri deklicah možno vnetje genitalnega trakta.

Kako potrdimo okužbo?

Postopek odvzema vzorca: Zjutraj, pred umivanjem, uriniranjem in odvajanjem - samolepilni trak pritisnemo ob kožo zadnjične odprtine, prilepimo na objektivno stekelce in pošljemo v laboratorij

- Ob treh zaporednih odvzemih je zanesljivost testa 90%
- Preiskava blata za dokazovanje podančic ni zanesljiva

Zdravljenje

Zdravljenje z antihelmintiki predpiše zdravnik. Priporočljivo je sočasno zdravljenje vseh članov gospodinjstva.

- Priporočljivo sočasno zdravljenje vseh članov gospodinjstva
- pri dojenčkih <2 let in nosečnicah - posvetuj se z zdravnikom

⚠ Po priporočilih NIJZ z vidika kužnosti pri glstavosti ni omejitev za vključitev otroka v vrtec/šolo. Priporočljivo pa je, da se otrok, ki ima podančice, v kolektiv vrne po končanem prvem krogu zdravljenja.

Podančice so pri otrocih zelo pogoste in niso povezane s slabo higieno ali »nečistočo«. Za uspešno zdravljenje so ključni pravočasen ukrep, dosledno jemanje zdravil ter skrb za higieno vseh družinskih članov.

Kako preprečimo okužbo?

OSEBNA HIGIENA

- Temeljito umivanje rok po uporabi stranišča in pred hranjenjem
- Redno striženje nohtov; vsakodnevno prhanje
- Otroku preprečujemo grizenje nohtov, sesanje prstov in praskanje

HIGIENA OKOLJA

- Redno čiščenje prostorov, igrač, kljuk, stikal in pip
- Pranje posteljnine, brisač in perila pri nad 55 °C
- Dnevna menjava spodnjega perila in pižame; vsak družinski član ima svojo brisačo
- Perila in igrač ne otresamo — jajčeca se širijo v zrak

Podančice niso znak slabe higiene. So pogosta ozdravljiva okužba. Z ustreznimi higienskimi ukrepi lahko preprečimo njihovo širjenje

PROJEKT IZVAJATA

Univerza v Novem mestu
Fakulteta za zdravstvene vede

Osnovna šola Gornji
Novaki

VIRI

- <https://nijz.si/nalezljive-bolezni/nalezljive-bolezni-od-a-do-z/podancice/>
- https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/okuzbe_s_podancico_navodila_za_zdravnike.pdf

SOFINANCIRANJE

Projekt je sofinanciran s strani Evropske unije iz Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) ter Republike Slovenije v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027